

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN

JAARVERSLAG 2024

Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Inhoudsopgave

ASD	3
• Taak ASD	3
• Samenstelling ASD	3
• Werkwijze ASD	3
• Regionalisering	4
Adviezen	4
• Indicatoren Sociaal Domein	4
• POH Jeugd	4
• Minimabeleid	5
• Basisvaardigheden	5
• Subsidieaanvraag versterking eerstelijnszorg	5
• Preadvies 'Onderweg naar een vernieuwde inkoopkoers WMO & Jeugd ZOU'	5
• Innovatieagenda Werk & Inkomen 2024-2027	6
• (Regionale) aanbesteding hulpmiddelen WMO	6
Gasten in plenaire vergaderingen	6
Bijeenkomst met Sociale Dorpsteams	8
ASD te gast	8
• Leden ASD	8
Financiën	9
• Het cijfermatige overzicht 2024	9
◦ Betaalrekening	9
◦ Spaarrekening	9
◦ Begroting 2025	10

ASD

De ASD is ingesteld om het College van B&W (verder: de gemeente) gevraagd en ongevraagd te adviseren over de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid betreffende de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet.

Taak ASD

Tot de taakstelling behoren ook raadpleging en informatie. Naar aanleiding van een evaluatie van het eigen functioneren in 2023, heeft de ASD stilgestaan bij de vraag hoe (de wensen/behoefte van) inwoners beter kunnen worden betrokken bij het werk van de adviesraad. Met dit doel is onder andere contact gelegd met de Voedselbank en wordt geparticipeerd in het Netwerk minima. Ook is de door de gemeente georganiseerde werksessie Vrijwilligersvervoer Utrechtse Heuvelrug bijgewoond, waarin onder meer de diverse vervoersbehoeften van inwoners zijn geïnventariseerd.

De vraag van het Seniorenplatform aan de ASD over hoe het een rol kan spelen bij advisering van de gemeente over voor deze specifieke groep relevante onderwerpen, sloot hierin zekere zin op aan. Overleg hierover, in samenspraak met de gemeente, heeft geresulteerd in de afspraak dat het Seniorenplatform eenmaal per kwartaal wordt uitgenodigd voor een gesprek met een delegatie van de ASD. Daarnaast ontvangt het de agenda voor de reguliere ASD-vergaderingen, die desgewenst als toehoorder kunnen worden bijgewoond.

Samenstelling ASD

De ASD bestaat uit 11 vrijwilligers, met diverse professionele achtergrond. Een aantal leden is werkzaam (geweest) binnen het werkveld van het sociaal domein, in daaraan gerelateerde gebieden of heeft daarbinnen praktijkervaring opgedaan.

Werkwijze ASD

De ASD komt zo vaak als nodig, maar regulier tienmaal per jaar plenair bijeen. Tussentijds vindt regelmatig overleg plaats van een delegatie van de ASD met beleidsmedewerkers van de gemeente en worden relevante informatiebijeenkomsten bezocht. Ook kan gebruik worden gemaakt van de inspraakmogelijkheid bij beeldvormende raadsvergaderingen, zoals in het verslagjaar over de Woonzorgvisie.

De vergaderingen worden bijgewoond door de vaste contactpersoon vanuit de gemeentelijke organisatie. Zij is vanwege haar brede inhoudelijke kennis en voorbereidende werk voor de gesprekken met beleidsmedewerkers of wethouders van grote waarde en speelt eveneens een belangrijke rol bij de logistiek rond vergaderingen. Bovendien faciliteert de gemeente de bijeenkomsten met een vergaderruimte en de daarbij behorende voorzieningen in het Cultuurhuis.

Om snel en met korte lijnen te kunnen werken kent de ASD drie kerngroepen (WMO, Jeugd en Participatie) die primair adviesvragen die op hun werkterrein spelen oppakken en de verkregen reacties verwerken in het uiteindelijke advies aan de gemeente.

Voor verslaglegging van de plenaire vergaderingen wordt sinds jaar en dag gebruikgemaakt van een professioneel bureau, dat soms ook als historisch geheugen te hulp schiet. Sinds eind 2023 heeft het eveneens het ASD-secretariaat op zich genomen.

Regionalisering

Op regionaal niveau (zuidoost Utrecht) wordt beleid opgesteld voor onderwerpen die de z.g. ZOU-gemeenten treffen: De Bildt, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist. Bij adviesvragen over regionale beleidsvoornemens overlegt de ASD ook met de ASD's van deze gemeenten. De ASD's streven naar een gezamenlijk advies voor de verschillende colleges, met mogelijkheid van lokale aanvulling.

Sinds 2022 komen de ASD's van de ZOU-gemeenten regulier tweemaal per jaar bijeen. Daarin worden actuele thema's en lopende regionale adviesaanvragen besproken. In 2024 betrof het: de Uitvoeringsagenda Werk & Inkomen, het Integraal Zorg Akkoord, het proces rond de Regionale inkoopkoers Jeugd & WMO, uitvoering van de individuele inkomenstoeslag en de uitwisseling van adviezen.

Omdat er over het onderwerp passend onderwijs breed gedeelde zorg leefde, heeft een afvaardiging van de adviesraden een gesprek gehad met Samenwerkingsverband ZOUT PO. Hierin werken 28 schoolbesturen samen voor 79 scholen voor (speciaal) basisonderwijs.

Het bestuur herkende de klachten en had reeds diverse organisatorische wijzigingen doorgevoerd die tot verbetering moeten leiden.

Vanaf 2025 worden de vergaderingen meer inhoudelijk gericht georganiseerd rond concrete regionale adviesaanvragen, waarvoor een procedure is vastgesteld. De vergaderingen zullen daardoor een wisselende samenstelling krijgen.

Voor de regionale ASD's zijn twee toelichtende bijeenkomsten georganiseerd: over de lopende processen rond de Nieuwe inkoopkoers Jeugd & WMO resp. de Uitvoeringsvoorwaarden & Programma van eisen hulpmiddelen WMO. De laatste vond digitaal plaats.

Adviezen

Indicatoren Sociaal Domein

De ASD heeft in 2023 geparticipeerd in de gedachtevorming over de manier waarop getoetst kan worden of het sociaal beleid van de gemeente zo efficiënt en effectief mogelijk wordt uitgevoerd. In opdracht van de rekenkamercommissie had BMC hiertoe al eerder een advies met als onderwerp "Indicatoren sociaal domein" opgesteld, waarna een werkgroep van de gemeenteraad tot verdere verdieping moest komen.

In 2024 is de rapportage "*Overdrachtsdocument met een advies*" van deze werkgroep verschenen en door de gemeenteraad vastgesteld.

POH Jeugd

Eind 2023 heeft de ASD naar aanleiding van een meerjarige pilot geadviseerd de POH Jeugd (praktijkondersteuner huisartsen) een vaste plaats te geven binnen de gemeente. In het verslagjaar is bekend geworden dat is besloten hiervoor structureel financiële middelen vrij te maken. Dit betekent dat er in de huisartspraktijken een laagdrempelig aanspreekpunt is (of komt) voor jongeren met psychische problemen.

Minimabeleid

Bij de herijking van het minimabeleid zijn uitgangspunten voor de gemeente: *'de inwoner centraal'*, *'bestaanszekerheid mogelijk maken'* en *'dichtbij de inwoner'*. De ASD heeft enkele adviezen gegeven ter versterking van de voorgenomen werkwijze. Hierbij kan gedacht worden aan het betrekken van inwoners, professionals en intermediaire organisaties als Voedselbank en Humanitas, als ook het gebruikmaken van kennis en ervaring van andere gemeenten.

Van groot belang is met de juiste communicatie alle belanghebbenden te bereiken en eventuele aarzeling om een beroep te doen op een geldelijke tegemoetkoming bij hen weg te nemen. Ook zou de gemeente naar het oordeel van de ASD een grotere inzet kunnen plegen om inwoners te ondersteunen hun financiële situatie te verbeteren.

Aanbevolen wordt om via rechtstreekse feedback te monitoren of bij de uitvoering de inwoner ook daadwerkelijk centraal is komen te staan.

Basisvaardigheden

In zijn advies over de notitie *'Basisvaardigheden'* (lezen, schrijven, rekenen en het omgaan met een computer of smartphone) heeft de ASD aandacht gevraagd voor een betere onderbouwing van de gepresenteerde cijfers en voor het aanbrengen van meer differentiatie in de groep laaggeletterdheid. De notitie biedt een mooi palet van aanbod, maar het zou goed zijn de effecten en resultaten ervan ook te monitoren.

Deelname zou soms minder vrijblijvend moeten zijn en er zouden certificaten verbonden kunnen worden aan succesvolle afronding.

Naast de bibliotheken zouden ook scholen een belangrijke rol kunnen spelen bij bijvoorbeeld het bereiken van de doelgroep. Bovendien is het van belang te weten hoe de doelgroep zich oriënteert en een totaaloverzicht van mogelijkheden zou behulpzaam kunnen zijn bij het kiezen van het meest passende aanbod.

Subsidieaanvraag versterking eerstelijnszorg

De ASD had geen bezwaar tegen een in het kader van het Integrale Zorg Akkoord voorgenomen subsidieaanvraag om de samenwerking in het eerstelijnsaanbod te versterken.

Momenteel is de zorg binnen de kaders van het sociaal domein en het eerstelijnsaanbod niet met elkaar verenigd; de uit elkaar liggende locaties zijn daar een voorbeeld van. Terwijl juist bij huisartsen, POH en POH GGZ problemen naar voren komen die ook hulp vanuit de Sociale Dorpssteams behoeven. Gecombineerde centra zouden de samenwerking kunnen bevorderen.

Preadvies 'Onderweg naar een vernieuwde inkoopkoers WMO & Jeugd ZOU'

Voorafgaand aan nadere, definitieve advisering heeft de ASD opmerkingen geplaatst bij de richting van de inkoopkoers voor specifiek op de jeugd gerichte aanbieders. De ASD onderschrijft het - vanwege de aangetoonde gunstige resultaten - kunnen aanbieden van groepsactiviteiten en dit zo nodig te faciliteren als aanbieders zelf geen mogelijkheid hebben deze uit te voeren.

De koppeling van onderwijs en jeugdzorg wordt eveneens van groot belang geacht, waarbij de ASD

bovendien aandacht vraagt voor de overname en continuïteit van zorg als de inwoner 18 jaar wordt. Het door gemeenten onderling uitwisselen van veel voorkomende problemen en beschikbare hulp wordt aanbevolen, zodat er voor specifieke problemen samenwerkingsactiviteiten ontwikkeld kunnen worden.

Innovatieagenda Werk & Inkomen 2024-2027

Bij de in vervolg op de 'Strategische agenda Participatiewet 2023-2027' verschenen 'Innovatieagenda Werk & Inkomen 2024- 2027' vraagt de ASD extra aandacht voor lokale inkleuring bij de reguliere dienstverlening. Zo zijn goede en actieve samenwerking met het plaatselijke ondersteuningsaanbod en de maatschappelijke - en vrijwilligersorganisaties van belang. Ook zou een analyse gemaakt moeten worden van de doelgroep en moeten eventuele drempels om te participeren (en hoe die weg te nemen) in kaart worden gebracht.

Het samen optrekken van gemeente en werkgevers is eveneens belangrijk om succesvol te zijn. Hierbij wordt gewezen op het werkgeversservicepunt, dat beter benut zou kunnen worden.

(Regionale) aanbesteding hulpmiddelen WMO

De 'Uitvoeringsvoorwaarden & Programma van eisen' beschrijven waaraan de te leveren hulpmiddelen en dienstverlening moeten voldoen om inwoners goed te kunnen ondersteunen bij het gezond en zelfredzaam blijven. De ASD heeft ingestemd met de gestelde voorwaarden, waarin ook aandacht voor een klachtenregeling en klant-ervaringsonderzoek ter bewaking van de kwaliteit is opgenomen en wordt stilgestaan bij diverse communicatie-aspecten.

Daarnaast heeft de ASD enkele aanbevelingen gedaan, zoals het expliciet aan de gestelde eisen toevoegen van het voldoen aan wet- en regelgeving. Ook is aandacht gevraagd voor de rol van de Sociaal Dorpsteams en het monitoren van de communicatie met de inwoners. Tevens is erop gewezen dat leveranciers ook een rol kunnen spelen bij preventie.

De adviezen zijn terug te vinden op de [website](#) van de ASD

Gasten in plenaire vergaderingen

De ASD heeft in het verslagjaar gesproken met **burgemeester Frits Naafs** (portefeuille AZC en veiligheid), tweemaal met **wethouder Gerrit Boonzaaijer** (o.a. portefeuille Sociaal Domein) en met **wethouder Karin Oyevaar** met (o.a.) Participatie en Jeugd in haar portefeuille. Ter voorbereiding van het gesprek worden voorafgaand vragen voorgelegd, die in de vergadering kunnen worden beantwoord. Ook passeren lopende zaken de revue en wordt teruggekeken en vooruitgeblikt. Voor deze overleggen wordt ruim de tijd genomen waardoor ze heel informatief zijn voor de ASD. Ook de openheid van de gesprekken wordt zeer gewaardeerd.

Voorts is kennisgemaakt met de in 2023 gestarte **vertrouwenspersoon**, die het nieuwe aanspreekpunt is voor burgers met een klacht over het contact met het Sociaal Dorpsteam, de RDWI (de regionale sociale dienst) of de gemeente. Zij zorgt ervoor dat de klacht op de juiste plaats terecht komt en met zorgvuldigheid wordt afgehandeld. Het doel is om tot een oplossing te komen.

De vrijwilligerscoördinator gaf een presentatie over het doel van de functie en lichtte haar werkzaamheden toe, zoals de organisatie van de jaarlijkse vrijwilligersdag, de vrijwilligersmarkt Driebergen, marktacties, training voor vrijwilligersorganisaties en het begeleiden van inspiratiesessies. Ook is ze actief richting bedrijven voor het met geld of materialen sponsoren van activiteiten.

Via de website Heuvelrug doet/Steuntje in de Heuvelrug kunnen vacatures van organisaties en belangstellende vrijwilligers worden gekoppeld.

De vrijwilligerscoördinator is onderdeel van het Sociaal Dorpsteam en werkt veel samen met de sociaal makelaars.

Bij het creëren van deze functie was de ASD enigszins sceptisch over de noodzaak ervan, maar na de verkregen informatie over de praktijk is hiervan geen enkele sprake meer en was de ASD onder de indruk van hetgeen in de afgelopen twee jaar was ontwikkeld en opgezet.

Evenals vorig jaar was de in 2022 aangestelde **directeur-bestuurder van de Stichting Sociale Dorpsteams** te gast bij de ASD. De Stichting is een onafhankelijke organisatie die in opdracht van de gemeente de zorgtaken uitvoert op het gebied van jeugdhulp, opvoeding, welzijn en ouderenzorg. Ook is er veel kennis over lokale vrijwilligers en organisaties.

Bij het gesprek over het Jaarverslag 2023 van de stichting waren ook een **sociaal makelaar** en **jeugdconsulent** aanwezig, die hun werk voor de ASD inzichtelijk maakten door een levendig beeld van de praktijk te schetsen en daarmee voor de ASD het grote nut van hun functies aantoonde. Anders dan enige tijd geleden lijkt de Stichting thans beter toegerust om het door de gemeente voorgestane sociaal beleid op adequate wijze uit te voeren.

De teamleider leerplicht was als gast aanwezig voor een toelichting op het Jaarverslag leerplicht 2023-2024. Zij gaf aan dat het leerplichtteam in het afgelopen jaar te maken had met veel personele wisselingen, maar dat de capaciteit momenteel op orde is. Ze is positief gestemd over de verbetering van de kwaliteit van het leerplichtwerk. In het verslagjaar telde de gemeente ongeveer 7.500 leer- en kwalificatieplichtige kinderen. De in behandeling genomen casussen blijken steeds complexer, bijvoorbeeld bij kinderen die niet naar school willen, of ouders die hun kinderen niet naar school sturen.

Leerplicht richt zich op het recht op onderwijs en het voorkomen van verzuim en dit laatste aspect krijgt de komende tijd specifieke aandacht. Van belang is het verbeteren van de kennis over verzuim binnen de scholen.

Het aantal thuiszitters is gestegen van twee naar zeven, maar het is lastig om hieruit conclusies te trekken. Er is bezorgdheid over de kinderen die wel geoorloofd thuis zitten, maar geen zorg ontvangen. De omvang van deze groep is onbekend.

De vrijstelling van leerplicht, bijvoorbeeld in gevallen van levensbeschouwelijke bezwaren, zijn afgenomen. De GGD is terughoudender geworden met het afgeven van vrijstellingen en vrijstellingen voor langere duur.

Voorts is gesproken over kinderen die naar niet-bekostigd onderwijs gaan, zoals particuliere scholen.

Deze vallen niet onder de Wet primair onderwijs en zijn daardoor niet in beeld bij de gemeente. Jongeren die geen startkwalificatie hebben en verzuim vertonen, zijn een aandachtspunt. Deze doelgroep is echter moeilijk te bereiken. Leerplichtambtenaren werken samen met doorstroompunten en jongerencoaches om te onderzoeken welke ondersteuning deze jongeren nodig hebben. Daarnaast wordt het programma 'Young Ambition' ingezet om hen te helpen bij het vinden van passend werk of opleiding.

Bijeenkomst met Sociale Dorpsteams

In een speciaal daarvoor belegde bijeenkomst heeft een delegatie vanuit de ASD-kernteam kennisgemaakt met twee teamleiders en vijf consultants van de Sociale Dorpsteams. In een openhartig gesprek vertelden de medewerkers over de lastige en mooie kanten van het werk. Als ontwikkelingen werden genoemd dat - anders dan in het verleden - de zaken organisatorisch en qua personeelsbezetting op orde zijn en er goed wordt samengewerkt.

De ASD was verrast over de ontwikkelingen in de Groenhoek, waar het Sociaal Dorpsteam aanwezig is met een vrijwillig spreekuur (dat inmiddels druk wordt bezocht) en een jongerenwerker activiteiten ontplooit. Daarnaast is er aandacht voor vergroening van de wijk.

Ook werd gewezen op de positieve effecten op het welzijn van ouderen door het 'Ommetje Amerongen'. Zorg werd geuit over de toename van armoede, wat is terug te zien in de groeiende belangstelling voor 'Grip op geld'.

Als aandachtspunten voor de ASD werden genoemd: POH Jeugd, huishoudelijke ondersteuning WMO, de Belbus, de tijdelijke financiering van de jongerenwerker en -coach op middelbare scholen en de huisvesting van ouderen. Op dit laatste heeft de ASD de gemeente kunnen attenderen bij behandeling van de Woonzorgvisie.

ASD te gast

Leden van de ASD zijn zelf te gast geweest bij diverse beleidsmedewerkers van de gemeente. In het verslagjaar is met hen gesproken over de WMO-praktijk en controle daarop, passend onderwijs/leerplicht, jeugdzorg en gezondheidsbeleid. Ook is een kijkje genomen in de Groenhoek om te zien hoe het vrijwillige spreekuur en het werk van de jongerenwerker er in de praktijk uitzien.

Leden ASD

Joke van Putten , voorzitter, kerngroep Jeugd	Roelof Mulder , kerngroep Jeugd
Sytze Funcke , kerngroep Wmo	Wilma Tonckens , 'vliegende kiep'
Glen van Gene , kerngroep Participatie	Thijs Verhagen , kerngroep Wmo
Jan Meerdinkveldboom , kerngroep Jeugd	Wil Vos , kerngroep Participatie
Martha Meijer , kerngroep Wmo	Martijn de Wildt , kerngroep Participatie
Joost Meyboom , kerngroep Wmo	

Financiën

De ASD kan van de gemeente een jaarlijkse bijdrage ontvangen, maar heeft daar - evenals vorig jaar - voor 2024 van afgezien. De financiële positie bood eind 2023 voldoende ruimte om de taken in 2024 adequaat te kunnen vervullen.

Het cijfermatige overzicht 2024:

Betaalrekening

Uitgaven	
Vacatiegelden over 2024	€ 1800,00
Vacatiegelden over 2023 (nabetaling)	€ 1500,00
Lidmaatschap Koepel ASD	€ 600,00
Kennisontwikkeling	€ 251,30
Informele bijeenkomsten	€ 339,65
Bedankjes	€ 85,00
Bankkosten	€ 257,87
Totaal	€ 4833,82

Inkomsten	
Van spaarrekening	€ 4475,26
Totaal	€ 4475,26

Saldo per 01-01-2025	
Totaal	€ 831,20

Spaarrekening	
Uitgaven	
Naar spaarrekening	€ 4475,26
Saldo per 01-01-2025	€ 1000,00

Financiën

Begroting 2025	
<i>Huidige saldi</i>	
Betaalrekening	€ 831,20
Spaarrekening	€ 1000,00
Totaal	€ 1831,20
<i>Te verwachten uitgaven</i>	
Vacatiegelden	€ 1650,00
Lidmaatschap Koepel	€ 600,00
Sociale contacten	€ 500,00
Cursussen	€ 500,00
Onvoorzien	€ 500,00
Totaal	€ 3750,00

